

Reaclimatación

Vincent Roumagnac

Per a La Nit dels Museus de l'Institut del Teatre, el director i investigador basc-francès Vincent Roumagnac presenta una primera materialització del seu treball a meitat de la seva residència d'investigació artística de tres mesos a l'Institut.

La peça presentada, titulada *Reaclimatación*, és una primera etapa en el procés d'elaboració d'una futura vídeo-instal·lació basada en l'estudi teòric i material dels marcs d'escenaris florals de teatrins de finals del segle XIX, presents en la col·lecció del Museu de les Arts Escèniques (MAE).

Aquest estudi es combina amb un enfocament centrat en el desplaçament des d'allò *decoratiu* cap a allò *performatiu* de l'element vegetal en el modernisme català, en les vistes escenogràfiques d'Adrià Gual, i en una reavaluació d'aquest momentum arquitecto-escènic històric des de la perspectiva contemporània del nou materialisme, entre altres plantejaments dendrítics.

Reaclimatación fa referència a la història – contemporània als teatrins estudiats – dels “jardins d'aclimatació”. Aquests jardins van ser construïts a l'Europa colonialista de la segona meitat del segle XIX a fi de contribuir en la introducció y aclimatació d'espècies animals i vegetals exòtiques per al beneplàcit de visitants i per a eventuais explotacions agrícoles i comercials. *Reaclimatar* al·ludeix per tant aquí de manera crítica a un possible procés d'inversió d'aquesta apropiació històrica d'allò vegetal, i per tant a la seva reubicació en els sistemes de representació contemporanis de la “naturalesa”.

Roumagnac presenta sota una campaneta – de museu? o d'experimentació científica? – una selecció de 10 “reaclimatacions”, escollides d'entre una mica més d'una vintena realitzades (cultivades?) durant les cinc primeres setmanes de la seva investigació a les reserves del MAE. Aquestes “criatures” van prendre forma (vida?) a partir de la manipulació de fotografies fetes de detalls dels marcs florals dels teatrins.

La peça apareix així en la trobada d'hibridació poètica entre arxius de teatrins teatrals, arquitectura orientada a allò vegetal, psicoanàlisis, bioart i règims contemporanis de representació computacional (gifs i videojocs).

Durant aquesta primera part de la investigació i a partir d'aquest treball, Roumagnac, a la manera de Rorschach, va invitar també a uns “espectadors” perquè reaccionessin a les imatges animades durant sessions de trenta minuts (tres minuts per cada una de les deu “criatures” seleccionades). Les imatges van ser presentades de manera successiva a cada invitat/da, preguntant-li allò que veia en elles i com i on manifesta allò observat. Les imatges animades es van anar entregant així successivament, en el seu ordre preestablert, totes en la mateixa orientació, i Roumagnac només va preguntar “Què veus? Què sents? Què penses?” al/la examinat/da. Es poden trobar unes transcripcions (anònimes) de notes preses durant aquestes sessions al voltant de la instal·lació.

Reaclimatación forma part del doctorat d'investigació artística de Roumagnac en *pensament escènic*, (*re*)*direcció i ecologia temporal*. El doctorat es basa en la seva pràctica artística, en la qual implementa dispositius escènics que qüestionen la nostra condició contemporània davant els fenòmens climàtics excessius, tant meteorològics com tecnològics; i com el teatre pot revisar els seus fonaments antropocèntrics davant la demanda dels éssers no humans per a una redistribució eco-dramatúrgica de les posicions i agències est-ètiques.

El projecte es realitza en col·laboració amb la Dra. Anna Solanilla Roselló (Professora d'Escenografia de l'Escola Superior d'Art Dramàtic/Institut del Teatre) i amb l'ajuda de Carme Carreño Pombar (Conservadora del Museu de les Arts Escèniques). La residència d'investigació compta amb el recolsament del programa de beques Erasmus+ i del Centre d'Investigació d'Arts Escèniques / Tutke - Uniarts Helsinki. La investigació doctoral de Roumagnac està subvencionada per la fundació KONE (Finlàndia).

Reaclimatación

Vincent Roumagnac

Para La Noche de los Museos del Institut del Teatre, el director e investigador vasco-francés Vincent Roumagnac presenta una primera materialización de su trabajo a mitad de su residencia de investigación artística de tres meses en el Institut.

La pieza presentada, titulada *Reaclimatación*, es una primera etapa en el proceso de elaboración de una futura videoinstalación basada en el estudio teórico y material de los marcos de escenario florales de teatrines del fin del siglo XIX, presentes en las colecciones del Museu de les Arts Escèniques (MAE).

Este estudio se combina con un enfoque centrado en el desplazamiento desde lo *decorativo* hacia lo *performativo* del elemento vegetal en el modernismo catalán, en las vistas escenográficas de Adrià Gual, y en una re-evaluación de este momentum arquitecto-escénico histórico desde la perspectiva contemporánea del nuevo materialismo, entre otros planteamientos dendríticos.

Reaclimatación se refiere a la historia –contemporánea a los teatrines estudiados– de los “jardines de aclimatación”. Estos jardines fueron construidos en la Europa colonialista de la segunda mitad del siglo XIX a fin de contribuir a la introducción y aclimatación de especies animales y vegetales exóticas para el beneplácito de visitantes y para eventuales explotaciones agrícolas y comerciales. *Reaclimatar* alude entonces aquí de manera crítica a un posible proceso de inversión de esta apropiación histórica del vegetal, y por lo tanto a su reposicionamiento en los sistemas de representación contemporáneos de la “naturaleza”.

Roumagnac presenta debajo de una campanilla –¿de museo? ¿o de experimentación científica?– una selección de 10 “reaclimataciones”, escogidas de entre un poco más de una veintena realizadas (¿cultivadas?) durante las cinco primeras semanas de su investigación en las reservas del MAE. Estas “criaturas” tomaron formas (¿vida?) a partir de la manipulación de fotografías que sacó de detalles de los marcos florales de teatrines.

La pieza aparece así en el encuentro de hibridación poético entre archivos de teatrines teatrales, arquitectura orientada al vegetal, psicoanálisis, bioarte y regímenes contemporáneos de representación computacional (gifs y videojuegos).

Durante esta primera parte de la investigación y a partir de este trabajo, Roumagnac, a la manera de Rorschach, invitó también a unos “espectadores” para que reaccionaran a estas imágenes animadas durante sesiones de treinta minutos (tres minutos por cada una de la diez “criaturas” seleccionadas). Las imágenes fueron presentadas de manera sucesiva a cada invitado/a preguntándole lo que ve en ellas y cómo y dónde manifiesta lo observado. Las imágenes animadas se fueron entregando así sucesivamente, en su orden preestablecido, todas en la misma orientación, y Roumagnac solo preguntó “¿Qué ves? ¿Qué sientes? ¿Qué piensas?” al/la examinado/a. Se pueden encontrar unas transcripciones (anónimas) de notas tomadas durante estas sesiones alrededor de la instalación.

Reaclimatación forma parte del doctorado de investigación artística de Roumagnac en *pensamiento escénico, (re)dirección y ecología temporal*. Este doctorado se basa en su práctica artística, en la cual él implementa dispositivos escénicos que cuestionan nuestra condición contemporánea frente a los fenómenos climáticos excesivos, tanto meteorológicos como tecnológicos; y cómo el teatro puede revisar sus fundamentos antropocéntricos frente a la demanda de los seres no humanos por una redistribución eco-dramatúrgica de las posiciones y agencias est-éticas.

El proyecto se realiza en colaboración con la Dra. Anna Solanilla Roselló, profesora de escenografía en la Escola Superior d'Art Dramàtic (ESAD) del Institut del Teatre; y con la ayuda de Carme Carreño Pombar, conservadora del Museu de les Arts Escèniques (MAE). La residencia de investigación cuenta con el apoyo del programa de becas Erasmus+ y del Centro de Investigación de Artes Escénicas / Tutke - Uniarts Helsinki. La investigación doctoral de Roumagnac está subvencionada por la fundación KONE (Finlandia).